

WIADOMOŚCI METEOROLOGICZNE I HYDROGRAFICZNE

BULLETIN MÉTÉOROLOGIQUE ET HYDROGRAPHIQUE

Dodatek miesięczny № 5 Supplément mensuel

Maj

Warszawa — 1936 — Varsovie

Mai

Biuletyn Meteorologiczny — Bulletin Météorologique

Przegląd pogody w miesiącu maju 1936.

Résumé du temps du mois de mai 1936.

Uwagi ogólne.

Maj 1936 r. był miesiącem wyjątkowo ciepłym, toteż i odchylenia temperatur od średnich wieloletnich na całym obszarze Polski wypadły dodatnio. W związku zaś z częstym ścieraniem się nad terenem naszego kraju ciepłych mas powietrza pochodzenia kontynentalnego z chłodniejszym powietrzem polarno-morskim Polska często była nawiedzana przez burze, które z kolei przyczyniały się do zwiększenia ilości opadu. W omawianym miesiącu ze względu na trwającą pogodę, Pomorze, częściowo Wielkopolskę, Śląsk i Karpaty zachodnie można zaliczyć do jednej dzielnicy, a pozostały obszar kraju do drugiej. Pierwszą z nich cechowała pogoda chłodniejsza o zachmurzeniu większym oraz obfitszych opadach, druga zaś miała pogodę przeważnie słoneczną i bardzo ciepłą.

Zachmurzenie i usłonecznienie.

Ogólnie charakteryzując maj pod względem zachmurzenia można stwierdzić, że był on miesiącem wyjątkowo pogodnym. Jedynie stosunkowo największe zachmurzenie notowane było na Pomorzu, częściowo w Wielkopolsce oraz w Wileńskim, w pozostałych natomiast dzielnicach Polski panowała niemal przez cały miesiąc pogoda słoneczna.

Na tego rodzaju charakter zachmurzenia wpłynął specjalny układ ciśnienia barometrycznego. Wysokie ciśnienie, zalegające nad Rosją niemal przez cały maj, przyczyniało się do transportowania, zwłaszcza nad wschodnie i południowo-wschodnie dzielnice kraju, suchych mas powietrza kontynentalnego, dzięki czemu pogoda w tych dzielnicach w ciągu całego miesiąca była prawie bezchmurna. Wileńskie natomiast, Pomorze, częściowo Wielkopolska oraz

Śląsk i zachodnie Karpaty miały pogodę na ogół chmurną głównie w pierwszej połowie maja, jednakże z roz pogodzeniami w ciągu dnia. Rano w wymienionych dzielnicach stosunkowo często występowały mgły, których najwięcej notowano na Wileńszczyźnie. Zachmurzenie tego rodzaju wywołane było w tych dzielnicach ścieraniem się wilgotniejszego powietrza polarno-morskiego z polarno-kontynentalnym, napływającymi z kierunków północnych. W drugiej połowie maja, dzięki zaleganiu nad obszarem Polski starego powietrza polarno-morskiego oraz kontynentalnego, zachmurzenie w omawianych dzielnicach również uległo zmniejszeniu.

Przechodząc do omówienia usłonecznienia należy podkreślić, że maj był miesiącem wyjątkowo słonecznym. Duże usłonecznienie nadawało mu specjalny charakter, notowano bowiem w wielu miejscowościach przeciętnie około 30-tu dni z usłonecznieniem. Najbogatszymi w usłonecznienie były Wołyń i Polesie, gdzie wynosiło ono: 314.2 godziny usłonecznienia w Szpanowie, 313.0 w Sarnach i 280.9 w Domaczewie. Stosunkowo zaś najmniejsze usłonecznienie było na Pomorzu, Śląsku i Podhalu, gdzie zanotowano: 172.3 godziny usłonecznienia w Gdyni, 149.5 w Cieszynie oraz 139.7 w Zakopanem.

Opady. Opady w maju, były przeważnie pochodzenia burzowego i występowały na obszarze Polski niemal codziennie.

Większy opad niż normalnie, gdzie sumy miesięczne przekraczały wartości średnich wieloletnich, zanotowano na Pomorzu i Wielkopolsce, częściowo na Podkarpaciu oraz w Suwalskim. Najwyższe zaś odchylenia dodatnie wystąpiły w dorzeczu dolnej

Drwęcy i na obszarze od Żywca aż po Nowy Targ, gdzie przekroczyły wartości średnich wieloletnich o więcej niż 50 mm.

W pozostałych natomiast dzielnicach kraju, choć opady występowały stosunkowo często, nie były one jednak znaczne i sumy ich wypadły niższe od średnich wieloletnich. Najniższe wartości opadu zanotowano na Polesiu, Wołyniu, Podolu i Pokuciu, gdzie sumy miesięczne były niższe o przeszło 50 mm.

Szczegółowiej analizując maj pod względem opadów należy zaznaczyć, że intensywnie wystąpiły one w pierwszych trzech dniach miesiąca na Pomorzu, w Wielkopolsce, na Śląsku, Podhalu w Tatrach i okolicy Suwałk, dając miejscami maksymalne wartości miesięczne, które wynosiły: 11 mm w Chojnicach i Gdyni, 17 mm w Wiśle, 22 mm w Zakopanem oraz 23 mm w Suwałkach. Po tym krótkim, ale bogatym okresie opadów, będących przeważnie pochodzenia burzowego, nastąpiło pewne zmniejszenie ich intensywności.

Dopiero między 9-ym a 13-ym maja również nad Polską przeszły liczne burze i opady znowu się wzmożyły. Zanotowano wówczas maksymalne miesięczne opady, wynoszące: w Czerwonym Borze 13 mm, Grudziądzu 15 mm, Kielcach 20 mm, Lublinie 22 mm, Warszawie 35 mm, Cieszynie 37 mm i Mławie 43 mm.

Po wymienionym okresie silnych opadów burzowych nastąpił okres o słabszych opadach, trwający aż do 18-go a dzień 17-ty był jedynym dniem maja, w którym nie notowano ich na całym obszarze Polski.

Wreszcie od 18-go maja aż do końca miesiąca opady pochodzenia również przeważnie burzowego były znowu zjawiskiem codziennym. W okresie tym dniami o silniejszym opadzie były 20-ty i 21-szy maj, kiedy nad obszarem naszego kraju wytworzyła się depresja i przeszły burze, dając w Puławach i Brześciu n/B po 10 mm, Tarnobrzegu i na Helu po 11 mm, Tarnowie i Siankach po 13 mm oraz na Hali Gąsienicowej 30 mm opadu.

W dniach zaś 27-ym i 28-ym maja Polska była znowu nawiedzona przez bardzo liczne burze, powodujące silne opady, które wówczas w wielu miejscowościach osiągnęły swe maksymalne wartości, wynoszące: w Wilnie 13 mm, Drohobyczu 16 mm, Sarnach 24 mm i Krynicy 42 mm.

Dominującą postacią opadu, co zresztą jest zupełnie oczywiste był deszcz, a jedynie tylko podczas burz niejednokrotnie notowano grad lub krupy.

Temperatura. Jak już było zaznaczone na początku maj 1936 r. był miesiącem bardzo ciepłym, toteż na całym obszarze Polski odchylenia temperatur od średnich wieloletnich wypadły dodatnie. Najcieplej w maju było we wschodniej części Podola, na Wołyniu i Polesiu, stosunkowo zaś

najchłodniej na Śląsku, Pokuciu w południowej części Podola i w zachodniej Wielkopolsce.

Szczegółowsza analiza temperatur maja wykazała, że do dnia 7-go północne i częściowo zachodnie obszary Polski znajdowały się najpierw pod wpływem powietrza polarno-morskiego, później polarno-kontynentalnego, toteż temperatury na tym terenie nie osiągały przeciętnie 20° w ciągu dnia, a na wybrzeżu wynosiły zaledwie około 10°. W tym jednak okresie pozostałe dzielnice, będące w obrębie wpływów powietrza kontynentalnego miały temperatury wyższe, dochodzące dniem do dwudziestokilku stopni. W następnych dniach, dzięki rozszerzeniu się na całą Polskę wpływu powietrza kontynentalnego jedynie za wyjątkiem wybrzeża, temperatury wzrosły na całym obszarze kraju. W dniu 13-ym maja rozwinięcie się depresji nad północnym Bałtykiem spowodowało napływ nad Polskę powietrza polarno-morskiego oraz przesuwanie się frontów o charakterze chłodnym. W związku z tym, począwszy od zachodu i północy kraju, nastąpiło u nas stopniowe ochładzanie się, tak że 15-go maja w całej Polsce temperatury znacznie się obniżyły. W następnych dniach wytworzenie się nad Finlandią ośrodka wysokiego ciśnienia, spowodowało napływ nad Polskę suchych, lecz również chłodnych mas powietrza polarno-kontynentalnego. W związku z tym mniej więcej do 21-go maja temperatury nie ulegały większym zmianom a w dniach 17-ym i 18-ym w wielu miejscowościach obniżyły się do swych minimalnych wartości, wynosząc: we Lwowie 6.2°, Krakowie 5.4°, Puławach 3.5°, Wilnie 2.1° oraz w Pińsku 1.9°. Po tym chłodniejszym okresie znowu zapanała pogoda bardzo ciepła, a nawet upalna, która utrzymywała się niemal do końca miesiąca. Wywołana ona była napływaniem nad obszar naszego kraju powietrza zwrotnikowego-kontynentalnego. Dzięki temu w dniach 26-ym i 27-ym prawie w całej Polsce temperatury osiągnęły swe maksima, które wynosiły: na Helu 23.3°, w Pińsku i Wilnie 27.2°, Lwowie 28.3°, Warszawie 28.5° oraz Ostrowiu Wielkopolskim 28.7°. Jedynie pewną przerwę w tej upalnej pogodzie wytworzyło w 28-ym i 29-ym maja wtargnięcie od północnego-zachodu chłodniejszych mas powietrza polarno-morskiego. Dzięki temu wraz z przejściem burz temperatury na całym obszarze Polski uległy znowu znacznemu obniżeniu dochodząc przeciętnie w ciągu dnia tylko do 17°. W Wielkopolsce zaś i na Pomorzu wypadły wówczas minimalne wartości miesięczne, wynoszące: w Poznaniu 3.4°, Ostrowiu Wielkopolskim 2.7° i Chojnicach 1.8°.

Wiatry. Dzięki temu, że Polska w maju znajdowała się przeważnie pod wpływem wyżów barometrycznych, zalegających Rosję przeważająco

mi kierunkami wiatrów na obszarze naszego kraju były wiatry z kierunków wschodnich z odchyleniami na południe. Jedyne na Pomorzu i w Wielkopolsce przewagę stanowiły wiatry, wiejące z północnego-wschodu. Siła wiatru w maju była na ogół niewielka i wynosiła przeciętnie 3–4 m/sek., stosunkowo

też często notowano cisze. Silne zaś wiatry, przeważnie o charakterze porywistym były zjawiskiem na ogół rzadkim i występowały jedynie przy przechodzeniu frontów burzowych.

H. Kołodziejczykowa.

Komunikat Rolniczy

(ulożony na podstawie danych fenologicznych, depesz rolniczo-meteorologicznych i doniesień gradowych).

Bulletin agricole

d'après les données phénologiques, les dépêches météorologiques agricoles et les observations sur la chute de grêle.

Wpływ przebiegu pogody w maju r. b. na stan i wzrost roślin.

Maj 1936 r., oprócz kilku chłodnych dni w połowie miesiąca był ciepły, zwłaszcza w pierwszej dekadzie. Średnia dzienna temperatura na znacznym obszarze kraju przewyższała wówczas o kilka stopni średnią wieloletnią i odpowiadała przeciętnej m. czerwca. Nieco chłodniej było w pierwszym dniu dekady na zachodzie, a w trzech ostatnich dniach na wschodzie kraju.

W drugiej dziesięciodniówce maja było chłodno. Oziębienie zaznaczyło się najwcześniej na Pomorzu, zachodzie kraju oraz na Suwalszczyźnie i w wileńskim; dnia 14 maja objęło ono środek i południe Polski, a 15/V — lubelskie i woj. wschodnie. Dnie chłodne przetrwały do końca tej dekady. Średnia dzienna temperatura była w tym czasie niższą od normy o 5 do 7 stopni. Najchłodniej było na południu, więcej zaś jeszcze na wschodzie kraju, gdzie pod koniec II-ej dekady wystąpiły przymrozki.

Trzecia dekada maja, oprócz pierwszych i ostatnich nieco chłodniejszych dni, była ciepła. Podczas najcieplejszych dni temperatura maksymalna osiągała często wartości 26°, 27° a nawet 29°. Oziębienie jakie wystąpiło w ostatnich dniach miesiąca wywołane zostało napływem mas powietrza chłodnego, które objęło 28-go maja zachód i środek kraju, 29-go zaś wschodnią jego połowę.

W maju notowano dostateczną ilość deszczów na Śląsku oraz na zachodzie i w środku kraju, niedobór zaś opadów i to dość znaczny, był odczuwany na wschodzie, południu i południowym wschodzie Polski. W pierwszej dziesięciodniówce tego miesiąca deszcze padały w początkowych

i końcowych jej dniach i nawiedziły: zachód, środek i północ kraju.

W II dekadzie maja notowano jedno lub dwudniowe obfite, a nawet miejscami ulewne deszcze, niejednokrotnie pochodzenia burzowego, które nawiedziły południowy zachód kraju oraz środkowe i zachodnie powiaty województwa lubelskiego i łwowskiego, okolice Warszawy i północ Polski.

W ostatniej dziesięciodniówce miesiąca deszcze padały często i połączone były z burzami. Obfite, a nawet ulewne, spadły wówczas one na Pomorzu, Śląsku, w poznańskim, łódzkim i w zachodniej części woj. warszawskiego. W ostatnich zaś dniach maja deszcze nawiedziły prawie cały kraj; we wschodniej części połączone były one często z burzą i gradem.

Warunki meteorologiczne m. maja sprzyjały na ogół wzrostowi roślin uprawnych. Tylko na wschodzie, a zwłaszcza na południowym wschodzie Polski, brak przez dłuższy okres deszczów wywołał tu posuchę, od której ucierpiały zboża, przeważnie jare, łąki i koniczyny. To też stan zbóż ozimych i jarych w końcu m. maja był następujący: stan żyta był na przeważającym obszarze kraju prawie dobry, nieco więcej niż średni — w kieleckim oraz na Wołyniu i Polesiu, mniej zaś niż średni w tarnopolskim i wileńskim.

Pszenica ozima była dobra lub prawie dobra: w poznańskim, na południowym zachodzie, w środku kraju, prócz lubelskiego, oraz we lwowskim. Na znacznym terenie Polski notowano stan jej średni lub zbliżony do średniego. Trochę gorsza była pszenica na Wileńszczyźnie, zła zaś — w woj. tarnopolskim.

Stan wszystkich trzech zbóż jarych w końcu maja był dobry lub prawie dobry na zachodzie

Polski oraz w województwach: łódzkim, warszawskim i kieleckim; średni — zaś na znacznym obszarze kraju, słaby — w woj. wschodnich. Prócz tego na Podolu był słaby jęczmień i owies, a na Pokuciu — owies. Zły zaś stan pszenicy jarej notowano na południowym wschodzie. W porównaniu z m. kwietniem w maju, w tych dzielnicach Polski, gdzie odczuwał się brak deszczów, stan zbóż uległ pogorszeniu.

Kłoszenie żyta ozimego rozpoczęło się w końcu kwietnia gdzieś na południu kraju oraz na Wołyniu; tu oraz na zachodzie Polski odbywało się ono głównie w I dekadzie maja, mniej zaś w II-ej. Na Pomorzu, w woj. środkowych oraz na Polesiu żyto kłosiło się w II-ej dziesięciodniówce, w nowogrodzkim zaś i na Wileńszczyźnie przypadło kłoszenie żyta na drugą połowę maja.

Jabłonie kwitły w początkach maja prawie w całej Polsce, prócz Pomorza i północnego wschodu, gdzie zakwitły one dopiero w II dekadzie miesiąca. Kwitnienie odbywało się przeważnie w warunkach pomyślnych, z wyjątkiem północnego wschodu, gdzie kwiaty miejscami zostały zmrożone przez przymrozki nocne.

Sadzenie ziemniaków.

Sadzenie ziemniaków na przeważającym obszarze kraju odbyło się w m. kwietniu. Najwcześniej, jak

powiatów województw: łódzkiego i warszawskiego oraz w kieleckim i krakowskim a także w stanisławowskim i na Wołyniu. W ostatniej dziesięciodniówce kwietnia rozpoczęto sadzenie ziemniaków już prawie na obszarze całego kraju. Na ziemiach północno-wschodnich zaczęto sadić je w m. maju, przy czym w zachodniej części woj. nowogrodzkiego oraz na Wileńszczyźnie w drugiej dekadzie miesiąca.

Wschody ziemniaków w 1936 r. ukazały się w m. maju. Najwcześniej zaczęły one wschodzić w pierwszych jego dniach na Śląsku, oraz w łódzkim, warszawskim i kieleckim a także na Podolu. W końcu drugiej dekady maja wschodziły ziemniaki już prawie wszędzie. Na Wileńszczyźnie weszły one dopiero w ostatniej dziesięciodniówce miesiąca. Wschody ziemniaków tu jak i na wschodzie kraju zostały opóźnione z powodu długotrwałej suszy.

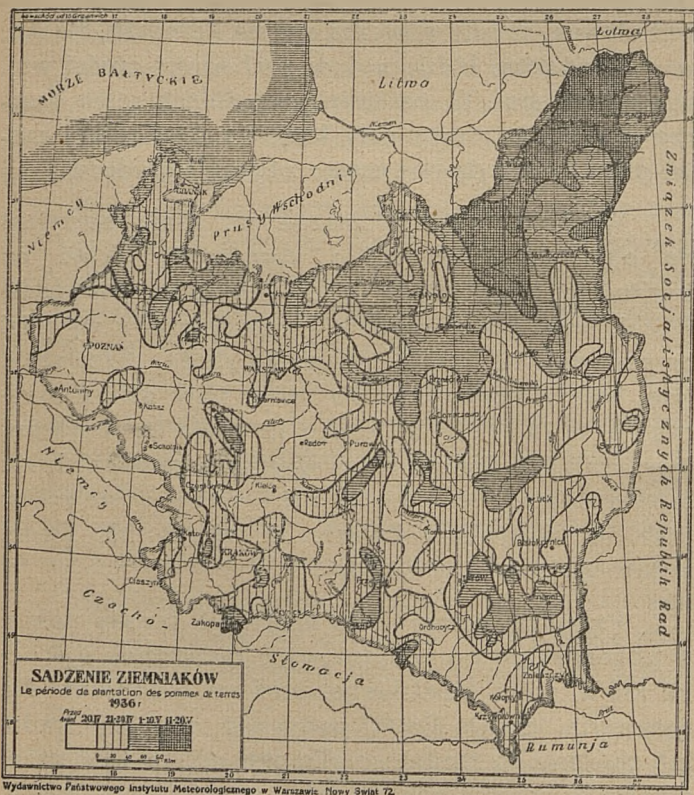
Siewy buraków cukrowych i pastewnych.

Siewy buraków cukrowych i pastewnych zaczęto najwcześniej na początku trzeciej dekady marca gdzieś na Wołyniu i w woj. warszawskim. W końcu tego miesiąca do siewów buraków przystąpiono w Wielkopolsce, w województwach środkowych, z wyjątkiem łódzkiego, oraz w Małopolsce i na Wołyniu. W połowie miesiąca kwietnia siewy buraków odbywały się już wszędzie, prócz ziem północno-wschodnich, gdzie rozpoczęto je w drugiej połowie miesiąca.

Wschodzić zaczęły buraki w III dziesięciodniówce kwietnia w Wielkopolsce, w województwach środkowych a także na Wołyniu i południowym wschodzie. Do połowy maja wschody buraków nastąpiły już wszędzie prócz Wileńszczyzny, gdzie weszły one w końcu II-ej dekady.

Choroby i szkodniki roślin.

Ze szkodników w m. maju pojawił się podczas kwitnienia rzepak słodyszek rzepakowiec (*Meligethes aeneus*) na zachodzie, w środku kraju, szczególnie w warszawskim i lubelskim i na południowym wschodzie — we lwowskim. Buraki cukrowe i pastewne zostały uszkodzone przez śmietkę (*Pegomya hyoscyami*) we lwowskim i tarnopolskim. Na Śląsku, w warszawskim i lubelskim oraz na Podolu wystąpiły drutowce na zbożach jarych i burakach, a tylko na jarych — na północnym-wschodzie i Wołyniu. Chrabaszcz majowy ukazał się prawie w całym kraju, zwłaszcza zaś licznie w nowogrodzkim i wileńskim, nieco mniej — w poznańskim i lwowskim. Jabłonie zostały opanowane miejscami przez kwieciaka jabłkowca (*Anthonomus pomorum*) w warszawskim i białostoc-

to widzimy z mapki, bo przed 20 kwietnia, do sadzenia przystąpiono w Wielkopolsce, w zachodnich

kim oraz na wschodzie Polski. Gąsienice pojawiły się na drzewach w całym kraju, najliczniej w warszawskim, kieleckim i lubelskim. mniej w poznańskim i na północnym wschodzie.

Z chorób roślin wystąpiła rdza na liściach zbóż ozimych na południowym zachodzie, w warszawskim i kieleckim; na wschodzie — w nowogrodzkim i na Wołyniu oraz we lwowskim.

Grady w m. maju.*)

Grady w maju padały prawie codziennie. W I dziesięciodniówce nawiedziły one niemal cały kraj. Dnia 1 maja spadł grad w powiatach Bóbrka i Lwów woj. lwowskiego czyniąc szkody od 30% do 80% w zbożach i ogrodach owocowych. W białostockim w pow. suwalskim dn. 3.V zniszczył on zboża i ogrody od 30% do 50%. Największe straty spowodował grad w ostatnim dniu tej dekady w zbożach na Pomorzu w pow. Świecie, w poznańskim w pow. Kępno i Środa i w pow. Łęczyca woj. łódzkiego.

W II dekadzie maja grady nawiedziły całą Polskę. Zwłaszcza gradowymi były dni: 11, 13 i 20 maja. Dnia 11-go skutkiem gradobicia ucierpiały silnie powiaty: kościerski, starogardzki, tczewski i lubawski na Pomorzu; kępiński w poznańskim; łaski i piotrkowski — w łódzkim; rypiński, lipnowski, nieszawski i gostyniński — w warszawskim; miechowski — w kieleckim, a w białostockim pow. ostrołęcki. Straty w zbożach, ogrodach i okopowych wynosiły w tych powiatach od 20% do 100%. W dniu 12 maja zniszczył grad w 100% rośliny w pow. rzeszowskim woj. lwowskiego, mniejsze zaś szkody uczynił on w pow. Kępno w poznańskim i w pow. Gostynin woj. warszawskiego. Dnia 13.V od gradobicia ucierpiały: Śląsk oraz południowo-zachodnie powiaty województw kieleckiego i krakowskiego. Zniszczenia w zbożach, okopowych i ogrodach wynosiły tu od 25% do 100%. W powiatach jędrzejowskim i iłżeckim woj. kieleckiego żyta zostały w wielu miejscach zaorane.

*) Przy podawaniu szkód w poszczególnych gradobiciach, uwzględniono w niniejszym komunikacie straty wynoszące powyżej 30%.

Tegoż dnia przeszedł grad przez powiaty: Lubartów, Puławy i Janów woj. lubelskiego oraz przez powiaty: Krosno, Dobromil i Lesko woj. lwowskiego niszcząc zboża od 30% do 100%. Dnia zaś 20 maja klęska gradobicia dotknęła powiaty Działdowo i Toruń, na Pomorzu w poznańskim — Bydgoszcz, Poznań, Szubin, Wągrowiec i Wyrzysk oraz pow. Nieszawa woj. warszawskiego. Spowodowała tu ona b. duże szkody w zbożach, okopowych i ogrodach.

W III dekadzie maja grady padały prawie codzień i nawiedziły cały kraj. Najbardziej gradowymi były dni: 23, 24, 26 i 27 maja. Duże zniszczenia poczyniły grady dn. 23.V na przeważającym obszarze województwa poznańskiego, skąd otrzymano liczne doniesienia. Największe jednak straty wyrządziły grady w powiatach: Oborniki, Ostrów, Poznań, Środa, Śrem, Szamotuły, Wolsztyn i Wyrzysk, gdzie miejscami spadł on wielkości jaja gołębiego. Dnia 24.V od gradobicia ucierpiały powiaty: Świętochłowice na Śląsku, Miechów woj. kieleckiego, Łęczyca i Turek łódzkiego i Brzozów lwowskiego. Dn. 25 maja grady nawiedziły głównie poznańskie, oraz pow. wieluński woj. łódzkiego, katowicki na Śląsku i sarnieński na Wołyniu. Klęska gradobicia dotknęła głównie Pomorze i poznańskie dn. 26.V, gdzie w pow. Rawicz grad dochodził do wielkości jaja gołębiego wyrządzając duże zniszczenia w zbożach i ogrodach.

Dzień 27 maja był b. gradowy. W dniu tym większe szkody poczynił grad na Pomorzu, w poznańskim, na Śląsku oraz w krakowskim w pow. jasielskim, we lwowskim w pow. przemyskim, w woj. łódzkim w powiatach kaliskim i łódzkim a także w warszawskim w pow. rypińskim, płońskim, błońskim i rawskim, ponadto na Wileńszczyźnie w brasławskim i wileńskim a w woj. nowogrodzkim w pow. nieświeskim. Dnia 28.V na znacznej przestrzeni woj. lwowskiego oraz na Wileńszczyźnie straty w zbożach spowodowane gradami dochodziły do 100%. Tegoż dnia w pow. kobryńskim na Polesiu oraz na Wołyniu w powiatach: Luboml, Włodzimierz i Zdobunów zostały zniszczone przez grady zboża i ogrody. Dnia 29 maja od gradobicia ucierpiał w woj. lwowskim pow. Brzozów zaś 31.V pow. Rudki a w woj. warszawskim pow.: Radzymin i Gostynin oraz na Wołyniu pow. Dubno

H. S.

Observations météorologiques faites à la station de l'Inst. Nat. Météorologique de Pologne à Varsovie (Usine des eaux).

Dni i noce	Barometr sprowadzony do 0° Bar. à 0° et à 45° 700 +					Temperatura powietrza (C°) Température de l'air (C°)					Wilgotność bezwzględna w mm Tension de la vapeur en mm					Kierunek i prędkość wiatru (m/s) Direction et vitesse du vent (m/s)					Zachmurzenie Nébulosité (0–10)			Opad—Précipit.	Pokr. śnieżna cm. Couche de n. cm.	Trwanie uśnieź. Durée d'insol.	U W A G I REMARQUES					
	7	1	9	Sredn.	dzien.	Maxi.	Mini.	7	1	9	Sredn.	dzien.	7	1	9	Sredn.	dzien.	7	1	9	Sredn.	dzien.										
1	56.5	57.2	57.3	57.0	17.5	5.1	9.4	17.3	14.1	13.7	8.3	10.0	8.8	9.0	95	68	74	79	N	4 NNE	5 NNE	5	10	8	10	93	0.2	32	● 1 a (6h50'–7h)			
2	56.4	56.1	56.8	56.4	25.8	12.0	14.3	24.3	15.8	17.6	10.1	11.8	10.5	10.8	84	52	79	72	ESE	2 SE	5	0	2	7	1	33	11.2	11.2	≡ n 1 a (do 6h45'), ⊙ 1, 2, Δ p 3 n (od 20h)			
3	58.0	57.3	57.2	57.5	22.9	10.9	14.8	22.2	14.6	16.6	9.1	7.3	9.0	8.5	73	37	61	61	ESE	1 E	9	0	0	5	1	2.0	12.4	12.4	Δ n 1 a p 3 n (do 7h50', od 19h50')			
4	56.4	55.3	54.6	55.4	21.9	9.3	12.0	21.8	15.1	16.0	7.4	5.8	7.8	7.0	71	30	63	54	N	3 E	12 ESE	4	9	1	5	5.0	0.5	10.6	10.6	Δ n 1 a (do 7h30') ⊙ 1, 2, ω p 3 n		
5	54.0	53.7	54.5	54.1	23.6	11.5	13.4	21.7	18.0	17.8	9.1	7.9	8.1	8.4	80	41	53	58	NNE	3 E	9 E	6	10	8	9.3	—	1.9	—	—	● a (7h15'–8h15' z przetrw.), ⊙ 2, ω p 3		
6	55.1	55.1	56.0	55.4	20.5	12.6	13.1	19.0	14.4	15.2	8.9	10.0	7.7	8.9	60	61	63	68	ESE	10 E	12 E	12	10	2	1	4.3	0.0	7.5	7.5	● n a (do 7h10')		
7	56.7	56.3	56.6	56.5	20.3	9.2	11.5	19.6	14.0	14.8	6.3	6.5	6.5	6.4	62	38	55	52	ESE	9 E	9 ESE	5	2	1	8	3.7	—	11.5	11.5	● n (od 20h50')		
8	55.9	55.1	54.2	55.1	21.1	11.0	12.4	20.0	16.2	16.2	6.3	7.0	6.9	6.7	59	41	51	50	ESE	8 ESE	12 ESE	3	10	10	10.0	0.0	0.3	0.3	—	0.3	⊙ 1, ⊕ a 2 p (11h–13h50') ● p	
9	53.7	52.9	53.1	53.2	23.2	10.0	14.4	22.4	13.9	16.2	7.7	9.8	11.4	9.6	63	49	97	70	ESE	5 S	1	0	7	9	4	6.7	0.8	8.8	8.8	(K) p (13h50'–14h18'), ≤ p		
10	52.2	51.4	50.9	51.5	24.0	11.6	13.9	21.6	15.4	16.6	11.0	11.8	12.7	11.8	94	62	98	85	SE	1 E	8	0	9	9	9	9.0	34.6	3.7	3.7	⊙ 1, ● p 3 n (17h30'–17h40', od 20h55')		
11	51.0	50.8	51.4	51.1	24.6	13.3	15.8	23.4	17.8	18.7	11.6	12.0	11.4	11.7	87	56	75	73	S	2 SSE	5 NNW	3	0	7	10	5.7	0.1	—	—	8.7	⊙ 1, ● p 3 n (17h30'–17h40', od 20h55')	
12	51.5	51.8	52.3	51.9	22.5	14.5	15.1	19.9	15.9	16.7	11.9	11.9	12.0	11.9	93	69	89	84	NNW	3 N	1 N	5	10	9	5	8.0	0.4	—	—	3.7	≡ n 1 (do 7h15'), ● n a (do 6h25', 8h45'–10h)	
13	53.2	53.6	52.3	53.3	19.1	11.3	11.4	15.6	15.9	14.7	9.3	10.4	11.0	10.2	93	79	82	85	SE	5 E	3 NNE	4	10	10	10.0	—	—	4.3	—	—	⊙ 1, Δ p 3 n (do 20h30')	
14	54.2	55.6	55.7	55.2	16.0	11.8	11.9	13.9	13.4	13.2	8.3	8.7	9.0	8.7	80	73	78	77	N	7 NNW	5 NNW	5	10	10	10.0	—	—	0.1	—	—	Δ n 1 (do 8h)	
15	55.7	55.8	55.7	55.7	16.5	9.6	11.3	14.7	12.6	12.8	7.7	7.8	8.2	7.9	77	62	76	72	NW	6 NNW	5 N	5	4	10	2	5.3	7.6	7.6	7.6	—	⊙ 1, Δ p 3 n (do 20h30')	
16	57.4	58.4	60.8	58.9	15.5	9.9	10.8	13.4	12.0	12.0	8.8	9.9	7.8	8.8	92	87	75	85	ESE	5 ENE	7 E	5	10	9	10	9.7	0.7	0.5	0.5	—	● a (12h02'–12h33')	
17	62.8	62.3	61.9	62.3	16.4	8.1	9.7	15.8	10.2	11.5	5.6	5.7	6.7	6.0	63	42	72	59	E	5 E	9 E	4	0	9	0	0.0	—	14.2	14.2	—	⊙ 1, 2, Δ n 1 a (do 7h30')	
18	61.6	60.9	59.9	60.8	17.6	5.2	11.0	16.8	12.4	13.2	5.6	4.8	6.6	5.7	58	33	62	51	ENE	4 E	9	0	2	1	0	1.0	—	14.5	14.5	—	⊙ 1, ● p (15h40'–15h45')	
19	60.1	58.7	56.0	58.3	18.5	6.3	13.2	17.3	14.2	14.7	5.6	5.1	6.3	5.7	49	35	52	45	E	7 ESE	7 NE	5	1	9	10	6.7	8.9	7.3	7.3	—	● n 1 a 2 p (do 7h, 8h10'–9h,	
20	52.4	49.9	47.4	49.9	15.7	9.1	10.0	12.3	10.5	10.8	9.0	10.3	9.2	9.5	99	97	98	98	SE	3 SE	6 S	4	10	10	2	7.3	6.4	—	—	—	● n (około 24h)	
21	46.7	46.9	46.7	46.8	20.3	7.0	11.0	20.3	14.5	15.1	8.4	8.6	10.2	9.1	87	49	84	73	WSW	2 ESE	1 SE	1	0	7	8	5.0	0.1	—	—	10.9	—	
22	47.2	47.8	48.0	47.7	22.0	12.1	14.0	20.0	16.4	16.7	10.8	10.5	11.9	11.0	92	60	85	79	SSE	1 ESE	3	0	10	7	4	7.0	—	9.3	9.3	—	Δ n 1 a (do 7h29') ⊙ 2	
23	46.9	46.6	46.9	46.8	26.6	12.5	17.5	26.4	19.8	20.1	11.5	11.2	11.7	11.5	77	44	69	63	E	3 ESE	5 E	3	3	1	1	1.7	—	13.8	13.8	—	Δ n 1 a (do 6h38') ● a (6h38'–7h45',	
24	48.7	49.5	50.6	49.6	26.0	13.7	16.2	25.2	18.8	19.8	11.3	12.7	11.7	11.9	82	54	72	69	SE	3 SE	6	0	10	3	10	7.7	0.0	6.6	6.6	—	Δ n 1 a (do 7h), ⊙ 1, 2, ● n przel.	
25	52.2	52.9	53.9	53.0	26.7	14.1	17.5	25.4	19.6	20.5	11.2	11.5	10.9	11.2	75	48	64	62	O	0 ESE	5	0	5	6	7	6.0	0.0	9.5	9.5	—	Δ n 1 a p 3 n (do 7h30', od 20h15'), ⊙ 1, 2	
26	55.4	55.2	53.8	54.8	28.5	14.2	18.3	27.4	20.0	21.4	11.4	10.6	10.8	10.9	73	39	62	58	NE	1 ESE	4	0	6	7	1	4.7	—	12.9	12.9	—	⊙ 1, 2, ● a p n (12h35'–12h40',	
27	52.3	50.0	46.9	49.7	28.0	14.0	17.3	26.6	20.1	21.0	11.6	12.5	11.6	11.9	79	48	66	64	S	3 NNW	4 NW	7	10	10	9	6.3	0.0	11.7	11.7	—	● n 1 a 2 p (6h10'–8h45', 12h25'–12h40' 9)	
28	45.6	46.3	47.0	46.3	20.1	14.7	16.3	16.6	15.0	15.7	12.0	11.2	8.1	10.4	87	79	64	77	WSW	3 NNW	4 NW	7	10	10	9	9.7	1.4	—	—	—	● n 1 a 2 p (do 19h50')	
29	51.5	52.0	51.3	51.6	15.1	7.2	7.3	12.6	9.7	9.8	6.0	5.6	6.2	5.9	79	51	69	66	NNW	5 NNW	5 E	1	10	3	0	4.3	—	7.5	7.5	—	Δ p 3 n (od 7h15') ⊙ 1, 2	
30	50.0	48.1	46.8	48.3	22.0	4.6	10.5	20.8	16.9	16.3	6.6	6.7	9.5	7.6	70	37	66	58	S	4 SSW	6 SSE	2	0	1	10	3.7	1.6	—	—	12.2	Δ n 1 a (do 7h15') ⊙ 1, 2	
31	44.4	44.1	48.3	45.6	23.4	14.1	16.7	22.8	16.0	17.9	12.2	10.3	11.4	11.3	86	50	84	73	S	2 SW	9 W	1	9	7	2	6.0	—	7.3	7.3	—	● n, Δ 3 n (od 2h40')	
Suma mies.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Srednia mies.	53.4	53.1	53.1	53.2	21.4	10.8	13.3	19.9	15.3	16.0	9.1	9.2	9.4	9.2	79	54	72	68	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ (od 20^h) • n, wiatr poryw. do 15 m/s., a p (10^h–16^h); ²⁾ (od 19^h45'), wiatr poryw. do 15 m/s., n–do n) chwilami wiatr; 15^h30') • p (14^h23'–15^h15'); ³⁾ 10^h30'–19^h05') ≡ n 1 a (do 7^h) ∩ p (13^h45'–19^h); ⁴⁾ 14^h18'–14^h33'); ⁵⁾ 10^h30'–15^h15'); ⁶⁾ 8^h18'–8^h25' przel.; ⁷⁾ około 21^h30'; ⁸⁾ 21^h–21^h03' ∩ 3 n (od 20^h40'); ⁹⁾ 13^h45'–13^h50' przel.; ≡ n 1 a (do 10^h).

TAB. 1a.

Temperatura — Température

Maj 1936

Mai 1936

Stacje — Stations	średnia w moyenne en 1936	normalna w normale en 1886-1910	odchy- lenie w écart en
Hel	11 ^o .0	9 ^o .9	+1 ^o .1
Kościierzyna	12 ^o .8	11 ^o .3	+1 ^o .5
Chojnice	13 ^o .2	11 ^o .7	+1 ^o .5
Bydgoszcz P. I. N. G. . . .	14 ^o .5	13 ^o .2	+1 ^o .3
Trzemeszno	14 ^o .3	13 ^o .1	+1 ^o .2
Poznań-Golećin	14 ^o .4	13 ^o .5	+0 ^o .9
Kalisz	15 ^o .3	14 ^o .0	+1 ^o .3
Kraków-Obs.	16 ^o .0	13 ^o .9	+2 ^o .1
Wieliczka	15 ^o .5	13 ^o .6	+1 ^o .9
Cieszyn	14 ^o .5	13 ^o .6	+0 ^o .9
Istebna	12 ^o .3	11 ^o .2	+1 ^o .1
Żywiec	14 ^o .3	13 ^o .2	+1 ^o .1
Zakopane	11 ^o .4	9 ^o .5	+1 ^o .9
Krynica	13 ^o .0	11 ^o .1	+1 ^o .9
Warszawa St. P.	16 ^o .0	14 ^o .0	+2 ^o .0
Radom	15 ^o .7	14 ^o .2	+1 ^o .5

Stacja — Stations	średnia w moyenne en 1936	normalna w normale en 1886-1910	odchy- lenie w écart en
Dęblin	15 ^o .6	14 ^o .1	+1 ^o .5
Puławy	15 ^o .6	13 ^o .9	+1 ^o .7
Lublin	15 ^o .3	13 ^o .8	+1 ^o .5
Tarnów	16 ^o .3	14 ^o .6	+1 ^o .7
Dublany	15 ^o .0	13 ^o .8	+1 ^o .2
Lwów-Polit.	17 ^o .1	14 ^o .0	+3 ^o .1
Suwałki	13 ^o .7	12 ^o .7	+1 ^o .0
Druskieniki	—	13 ^o .1	—
Białystok	15 ^o .1	13 ^o .4	+1 ^o .7
Brześć n/B.	15 ^o .5	14 ^o .2	+1 ^o .3
Wilno-Uniw.	14 ^o .6	13 ^o .2	+1 ^o .4
Pińsk-port	15 ^o .7	14 ^o .3	+1 ^o .4
Tarnopol	16 ^o .4	13 ^o .7	+2 ^o .7
Jagielnica	16 ^o .4	14 ^o .0	+2 ^o .4
Horodenka	15 ^o .2	14 ^o .1	+1 ^o .1

TAB. 1b.

TAB. 2.

Temperatury skrajne. — Températures extrêmes.

Maj 1936

Mai 1936

maximum abs.			Stacje Stations	minimum abs.		
Data	1936	1886— —1910		Data	1936	1886— —1910
26.V	23.3	29.0	Hel	2.V	- 0.3	- 3.8
26.V	26.4	32.8	Chojnice	29.V	1.8	- 3.8
26.V	27.1	34.2	Bydgoszcz.	29.V	4.1	- 4.2
26.V	26.0	31.9	Poznań-Golećin	29.V	3.4	- 1.4
26.V	28.7	33.3	Ostrów Wlkp.	29.V	2.7	- 2.1
23.V	27.0	30.3	Kraków-Obs.	18. V	5.4	- 3.7
26.V	28.5	34.0	Warszawa St. P.	30.V	4.6	- 1.0
26.V	27.8	30.9	Puławy	18 i 30.V	3.5	- 2.8
27.V	27.7	32.7	Wilno-Uniw.	17.V	2.1	- 3.6
25 i 26.V	27.2	32.2	Pińsk-port	17.V	1.9	- 2.6
13 i 27.V	28.3	—	Lwów-Polit.	18.V	6.2	—

Wilgotność względna w % — Humidité relative en %

Maj 1936

Mai 1936

Stacje — Stations	1936	1886-1910	różnica écart
Wilno-Uniw.	62	66	- 4
Chojnice	80	70	+10
Bydgoszcz-lotn.	71	68	+ 3
Poznań Golećin	73	68	+ 5
Ostrów Wlkp.	73	68	+ 5
Warszawa St. P.	68	70	- 2
Puławy	64	69	- 5
Pińsk-port.	57	67	-10
Kraków-Obs.	71	72	- 1
Cieszyn	76	73	+ 3
Lwów-Polit.	48	71	-23
Tarnopol	63	71	- 8

TAB. 3.

W i a t r — V e n t.

Maj 1936

• Mai 1936

Stacje Stations	K I E R U N E K — D I R E C T I O N																Cisza Calme	Prędkość — Vitesse m/sek.		
	N	NNE	NE	ENE	E	ESE	SE	SSE	S	SSW	SW	WSW	W	WNW	NW	NNW		7h	13h	21h
Gdynia	5	13	5	4	11	6	9	1	2	0	0	2	3	3	8	7	14	3.2	3.7	3.0
Poznań-Ławica	8	10	13	8	10	1	2	0	4	1	2	2	4	1	9	6	12	2.8	4.0	3.1
Kraków-Rakow.	4	11	12	15	11	6	2	0	0	2	1	2	6	3	6	2	10	2.7	4.0	2.3
Zakopane . .	6	2	8	4	4	1	8	7	9	5	15	1	4	1	2	6	10	1.6	2.7	1.5
Warsz.-Okęcie	2	7	5	2	20	16	10	5	8	0	3	0	1	3	3	4	4	3.5	6.1	3.5
Wilno-Uniw.	8	1	18	1	6	1	20	1	10	2	4	0	4	1	6	0	10	3.5	4.8	2.7
Pińsk-port . .	5	2	2	5	29	15	13	4	3	0	3	0	0	1	1	0	10	3.2	4.7	2.4
Lwów-Skniłów	0	0	0	3	7	15	22	16	2	6	3	2	1	2	1	4	9	3.3	4.8	2.8

TAB. 4.

Uśłonecznienie — Insolation.

Maj 1936

Mai 1936

Nr.	Stacje Stations	Szerokość geogr. Latitude	Trwanie uśłonecznienia w godz. Durée de l'insolation en heures	Ilość dni z uśłonecznieniem Nombre des jours avec insolation	Maximum	Dnia Date
1	Wilno-Uniw. . .	54° 41'	244.6	31	14.8	17
2	Gdynia	54° 31'	172.3	30	14.0	17
3	Bieniakonie . .	54° 15'	224.5	30	14.4	17
4	Folw.Stary (Wigry)	54° 04'	179.3	30	12.7	17, 18
5	Wirty	53° 55'	162.0	26	13.0	17
6	Bydgoszcz . . .	53° 08'	197.4	30	14.5	18
7	Poznań-Golecin	52° 25'	221.5	30	15.1	18
8	Kutno-Golebiew	52° 16'	229.3	27	14.5	17
9	Ślup	52° 20'	—	—	—	—
10	Warszawa St. P.	52° 13'	234.0	30	14.5	18
11	Pętkowo	52° 13'	196.6	28	13.7	18
12	Skierniewice . .	51° 58'	141.7	29	14.4	18
13	Antoniny	51° 51'	203.3	29	14.7	18
14	Domaczewo . . .	51° 45'	280.9	31	14.1	17
15	Putawy	51° 25'	247.2	29	13.7	17
16	Sarny	51° 22'	313.0	31	14.5	17
17	Skarżysko Wytw.	51° 06'	225.2	29	13.1	17
18	Łuck—Łotn. . . .	50° 46'	310.4	30	14.1	17
19	Szpanów	50° 40'	314.2	30	14.0	17
20	Kraków—Obs. . .	50° 04'	182.8	31	14.1	29
21	Lwów—Polit. . . .	49° 50'	190.4	30	11.5	12
22	Cieszyn	49° 45'	149.5	29	13.3	29
23	Zakopane	49° 17'	139.7	29	10.6	22
24	Zaleszczyki . . .	48° 39'	226.6	30	13.4	11
25	Piadyki	48° 34'	243.6	27	13.9	11

TAB. 5.

Liczba dni z mgłą (≡), wichrem (↗) i burzami (⚡)

Maj 1936

Mai 1936

Stacje — Stations	Liczba dni z Nombre des jours avec		
	≡	↗	⚡
Warszawa-Okęcie	0	1	4
Mława	3	0	5
Toruń—łotn.	4	0	9
Grudziądz—łotn.	3	2	5
Gdynia	3	0	5
Skierniewice	1	2	5
Kutno—Golebiew	0	1	1
Kościelec	1	0	1
Łódź—Lublinek	0	0	3
Ostrów Wlkp.	4	0	7
Poznań—Ław.	6	0	7
Zbąszyń	2	2	6
Tomaszów Maz. (Wilanów)	1	0	5
Kielce	3	0	6
Częstochowa	3	0	5
Katowice—łotn.	3	0	10
Kraków—Rak.	3	4	6
Cieszyn	7	0	9
Deblin—łotn.	2	2	1
Lublin—Bron.	1	0	1
Tomaszów Lub.	0	3	0
Lwów—Skniłów	0	0	0
Monasterzyska	0	0	0
Kołomyja	0	3	0
Czerwony Bór	1	0	1
Białystok	0	1	2
Grodno	2	1	2
Orany	0	0	0
Wilno	13	0	4
Pohulanka	0	0	3

) Prędkość wiatru ≥ 15 m/sek.

Rozmieszczenie opadów atmosferycznych i temperatury powietrza w Polsce
Distribution des précipitations atmosphériques et de la température de l'air en Pologne

Odchylenia temperatury średniej powietrza i ilości opadów atmosferycznych od wartości normalnych
Écarts de la température moyenne de l'air et des précipitations atmosphériques des valeurs normales

Temperatura średnia wyższa od normalnej
 Température moyenne plus haute que la temp normale

Temperatura średnia niższa od normalnej
 Température moyenne plus basse que la temp normale

Opady wyższe od normalnych
 Précipitations plus hautes que les préc normales

Opady niższe od normalnych
 Précipitations plus basses que les préc normales

Opady od -10 mm. do +10 mm
 Précipitations depuis -10 mm. jusqu'à +10 mm.

May 1936

[illegible]

Natężenie promieniowania słonecznego

w kalorjach gramowych na minutę i cm² powierzchni normalnej (Skala Ångströma)

Intensité du rayonnement solaire

en calories-grammes par minute et cm² de surface normale (Échelle d'Ångström)

Warszawa — Maj 1936 Mai — Varsovie.

Data Date	Odległości zenitalne słońca — Distances zénitales du soleil											Prężność pary wodnej Tension de la vapeur d'eau		
	78.7°	75.7°	70.7°	60.0°	48.2°	0.0°	48.2°	60.0°	70.7°	75.7°	78.7°			
	a. m.	Masy atmosferyczne — Masses atmosphériques									p. m.	7 ^h	13 ^h	21 ^h
	5.0	4.0	3.0	2.0	1.5	1.0*	1.5	2.0	3.0	4.0	5.0	mm	mm	mm
3			0.69		0.93							9.1	7.3	9.0
4					1.12							7.4	5.8	7.8
7			0.69	0.90	1.06							6.3	6.5	6.5
17				1.03	1.16							5.6	5.7	6.7
18				1.09								5.6	4.8	6.6
19				1.05								5.6	5.1	6.3
21				1.02	1.07							8.4	8.6	10.2
30				1.05	1.22							6.6	6.7	9.5

U W A G I: Pomiary wykonano pyrheljometrem Ångströma N.207, k = 14.73.

REMARQUES: Les mesures ont été effectuées à l'aide d'un pyrhéliomètre à compensation d'Ångström N. 207, k = 14.73.
F. L.